

**HOOFDSTUK I - GEO-POLITIEK VAN DE EU**

|           |                                                           |             |
|-----------|-----------------------------------------------------------|-------------|
| <b>1.</b> | <b>INLEIDING .....</b>                                    | <b>I-3</b>  |
| <b>2.</b> | <b>ENKELE BEGRIPPEN .....</b>                             | <b>I-3</b>  |
| 2.1.      | DE FASEN VAN DE ECONOMISCHE INTEGRATIE.....               | I-3         |
| 2.2.      | DE PROTECTIONISTISCHE MAATREGELEN.....                    | I-4         |
| <b>3.</b> | <b>OORSPRONG VAN DE EU .....</b>                          | <b>I-5</b>  |
| <b>4.</b> | <b>DE EUROPESE UNIE(EU).....</b>                          | <b>I-7</b>  |
| 4.1.      | DE EUROPESE GEMEENSCHAP .....                             | I-7         |
|           | De Europese landen sedert 1995.....                       | I-9         |
| 4.2       | DE EENGEMAAKTE MARKT.....                                 | I-10        |
| 4.3       | DE EUROPESE UNIE .....                                    | I-12        |
| 4.3.1     | Inleiding .....                                           | I-12        |
| 4.3.2     | De grote krachtlijnen van het Verdrag van Maastricht..... | I-13        |
| 4.3.2.1   | <i>De economische en monetaire unie (EMU)</i> .....       | I-13        |
| 4.3.2.2   | <i>Politieke Unie</i> .....                               | I-14        |
| <b>5.</b> | <b>HET INSTITUTIONELE KADER VAN DE EU .....</b>           | <b>I-16</b> |
| 5.1       | DE INSTITUTIONELE INSTELLINGEN .....                      | I-16        |
| 5.1.1     | De commissie .....                                        | I-16        |
| 5.1.2     | De raad van ministers.....                                | I-17        |
| 5.1.3     | Het Europees parlement.....                               | I-17        |
| 5.1.4     | Het hof van justitie.....                                 | I-18        |
| 5.1.5     | Het economisch en sociaal comité .....                    | I-18        |
| 5.1.6     | Het rekenhof.....                                         | I-19        |
| 5.1.7     | Het comité van de regio's .....                           | I-19        |
| 5.1.8     | De raad van Europa .....                                  | I-19        |
| 5.2       | DE JURIDISCHE NORMEN .....                                | I-20        |
| 5.2.1     | De verordening.....                                       | I-20        |
| 5.2.2     | De richtlijn.....                                         | I-20        |
| 5.2.3     | De beslissing .....                                       | I-20        |
| 5.2.4     | De aanbeveling .....                                      | I-20        |
|           | Het budget van de EU .....                                | I-21        |

## HOOFDSTUK II - BEVOLKING EN WERKGELEGENHEID IN DE EU

|           |                                                                                                                     |              |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>1.</b> | <b>INLEIDING .....</b>                                                                                              | <b>II-3</b>  |
| 1.1       | HET KWANTITATIEVE ASPECT .....                                                                                      | II-3         |
| 1.2       | HET KWALITATIEVE ASPECT .....                                                                                       | II-3         |
| <b>2.</b> | <b>DE BEVOLKING : KWANTITATIEVE ASPECTEN .....</b>                                                                  | <b>II-3</b>  |
| 2.1       | 374,6 MILJOEN INWONERS .....                                                                                        | II-3         |
| 2.2       | TOENAME BEVOLKING .....                                                                                             | II-4         |
| 2.3       | PROGNOSES GROEI BEVOLKING .....                                                                                     | II-4         |
| 2.4       | BEVOLKINGSDICHTHEID .....                                                                                           | II-5         |
|           | Evolutie van de bevolking in de EU .....                                                                            | II-6         |
| <b>3.</b> | <b>DE BEVOLKING : KWALITATIEVE ASPECTEN .....</b>                                                                   | <b>II-7</b>  |
| 3.1       | ENKELE BEGRIPPEN .....                                                                                              | II-7         |
| 3.2       | DE NATUURLIJKE GROEI.....                                                                                           | II-7         |
| 3.3       | HET MIGRATIESALDO.....                                                                                              | II-8         |
| 3.4       | GEVOLGEN VAN DE TRAGERE BEVOLKINGSAANWAS .....                                                                      | II-9         |
| <b>4</b>  | <b>BEROEPSBEVOLKING.....</b>                                                                                        | <b>II-12</b> |
| 4.1       | ENKELE BEGRIPPEN .....                                                                                              | II-12        |
| 4.2       | ALGEMEEN.....                                                                                                       | II-13        |
| 4.3       | VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID VOLGENS<br>DE BEROEPSSECTOREN .....                                                | II-14        |
| 4.3.1     | Het merendeel van de Europeanen werkt in de dienstensector .....                                                    | II-14        |
| 4.3.2     | Het aandeel van de arbeidskrachten in de industrie is gedaald<br>sedert 1973 .....                                  | II-14        |
| 4.3.3     | De landbouwers vertegenwoordigen minder dan 6 % van de<br>beroepsbevolking, dit is viermaal minder dan in 1960..... | II-15        |
| <b>5</b>  | <b>WERKLOOSHEID .....</b>                                                                                           | <b>II-16</b> |
| 5.1       | OORZAKEN VAN DE WERKLOOSHEID .....                                                                                  | II-17        |
| 5.2       | BEVOLKINGSGROEPEN DIE DOOR DE<br>WERKLOOSHEID HET ERGST GETROFFEN ZIJN .....                                        | II-18        |
| 5.2.1     | Vrouwen .....                                                                                                       | II-18        |
| 5.2.2     | Jongeren .....                                                                                                      | II-18        |
| 5.2.3     | Ouderen .....                                                                                                       | II-18        |
| 5.3       | MAATREGELEN VAN DE EU .....                                                                                         | II-18        |

**HOOFDSTUK III - GEO-ECONOMIE VAN DE EU**

|           |                                                                       |               |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>1.</b> | <b>INLEIDING .....</b>                                                | <b>III-3</b>  |
| <b>2.</b> | <b>DE ECONOMIE VAN DE EU.....</b>                                     | <b>III-5</b>  |
| 2.1.      | ENKELE BEGRIPPEN .....                                                | III-5         |
| 2.2.      | DE BBP VAN DE EU .....                                                | III-5         |
| 2.3.      | DE ECONOMISCHE SECTOREN.....                                          | III-7         |
|           | Het BBP per inwoner in KKS in 1998 .....                              | III-8         |
| <b>3.</b> | <b>HET INDUSTRIËLE EUROPA .....</b>                                   | <b>III-9</b>  |
| <b>4.</b> | <b>HET COMMERCIEËLE EUROPA .....</b>                                  | <b>III-11</b> |
|           | De Internationale handel van de EU, de US en Japan (mio<br>EURO)..... | III-12        |
| 4.1.      | PLAATS IN DE WERELD.....                                              | III-13        |
| 4.2.      | DE HANDEL BINNEN DE GEMEENSCHAP.....                                  | III-15        |
| 4.3.      | DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE EU .....                                | III-16        |
| 4.3.1.    | De handelsbetrekkingen met de Verenigde Staten .....                  | III-16        |
| 4.3.2.    | De handelsbetrekkingen met Japan .....                                | III-18        |
| 4.3.3.    | De handelsbetrekkingen met het andere Europa .....                    | III-18        |
| 4.3.4.    | De handelsbetrekkingen met de rest van de wereld.....                 | III-20        |
| 4.4.      | DE STRUCTUUR VAN DE BUITENLANDSE HANDEL<br>VAN DE EU .....            | III-22        |
| 4.4.1.    | Invoer .....                                                          | III-22        |
| 4.4.2.    | Uitvoer .....                                                         | III-23        |
| 4.5.      | DE HANDELSBALANS VAN DE EU .....                                      | III-23        |
| 4.5.1.    | De handelsbalans.....                                                 | III-23        |
| 4.5.2.    | De lopende rekening van de betalingsbalans.....                       | III-24        |

## HOOFDSTUK IV - LANDBOUW, BOSBOUW EN VISSERIJ IN DE EU

|           |                                                         |              |
|-----------|---------------------------------------------------------|--------------|
| <b>1.</b> | <b>DE LANDBOUW IN DE ECONOMIE .....</b>                 | <b>IV-3</b>  |
| <b>2.</b> | <b>KENMERKEN VAN DE LANDBOUW IN DE EU .....</b>         | <b>IV-4</b>  |
| 2.1       | BELANG .....                                            | IV-4         |
| 2.1.1     | Landbouwareaal .....                                    | IV-4         |
| 2.1.2     | Gebruik van de bodem .....                              | IV-4         |
| 2.1.3     | Beroepsbevolking .....                                  | IV-4         |
| 2.1.4     | Aandeel van de landbouw in het BBP .....                | IV-5         |
| 2.2       | LANDBOUWSTRUCTUREN .....                                | IV-5         |
| 2.2.1     | Concentratie van de landbouwbedrijven .....             | IV-5         |
| 2.2.2     | Gemiddelde grootte van de bedrijven .....               | IV-5         |
| 2.3       | TECHNOLOGISCH NIVEAU .....                              | IV-6         |
| <b>3.</b> | <b>REGIONALE MODELLEN .....</b>                         | <b>IV-7</b>  |
| 3.1       | DE GROTE GRAANCULTUREN .....                            | IV-7         |
| 3.2       | POLYCULTUUR .....                                       | IV-7         |
| 3.3       | GESPECIALISEERDE VEETEELT .....                         | IV-7         |
| 3.4       | GESPECIALISEERDE TEELTEN .....                          | IV-8         |
| <b>4.</b> | <b>ENKELE CIJFERS .....</b>                             | <b>IV-8</b>  |
| 4.1       | PLANTAARDIGE PRODUCTIE .....                            | IV-8         |
| 4.2       | DIERLIJKE PRODUCTIE .....                               | IV-9         |
| 4.3       | ZELFVOORZIENING VAN DE EU .....                         | IV-9         |
| <b>5.</b> | <b>HET GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID (GLB) .....</b> | <b>IV-10</b> |
| 5.1       | DOELSTELLINGEN VAN HET GLB .....                        | IV-10        |
| 5.1.1     | Peilers van het landbouwbeleid .....                    | IV-11        |
| 5.1.2     | Noodzaak van hervorming .....                           | IV-12        |
| 5.2       | HET HERVORMINGSPROCES .....                             | IV-13        |
| 5.2.1     | De besluiten van 1992 .....                             | IV-13        |
| 5.2.2     | Effect van de hervormingen .....                        | IV-13        |

|           |                                                                   |              |
|-----------|-------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>6.</b> | <b>BOSBOUW .....</b>                                              | <b>IV-14</b> |
| 6.1       | VOORWAARDEN VAN DE BOSEXPLOITATIE.....                            | IV-14        |
| 6.1.1     | Belang van het particuliere eigendom .....                        | IV-14        |
| 6.1.2     | Weinig productieve microbedrijven overheersen.....                | IV-14        |
| 6.2       | EEN ONVOLDOENDE PRODUCTIE .....                                   | IV-15        |
| 6.3       | DE BOSSEN VAN DE EU KUNNEN BETER<br>ONTGONNEN WORDEN.....         | IV-15        |
| <b>7.</b> | <b>VISSERIJ .....</b>                                             | <b>IV-16</b> |
| 7.1       | DE VISSERIJ IS EEN BELANGRIJKE BEDRIJFVIGHEID<br>VOOR DE EU ..... | IV-16        |
| 7.1.1     | Omvang van de vangsten.....                                       | IV-16        |
| 7.1.2     | Werkgelegenheid .....                                             | IV-16        |
| 7.2       | ASPECTEN VAN DE VISSERIJ .....                                    | IV-16        |
| 7.3       | PER LAND.....                                                     | IV-17        |
| 7.4       | HET VISSERIJBELEID VAN DE EU .....                                | IV-17        |
| 7.5       | VISSERSVLOOT.....                                                 | IV-18        |
| 7.6       | ENKELE CIJFERS .....                                              | IV-18        |

## HOOFDSTUK V - ENERGIESECTOR IN DE EU

|           |                                                                                 |             |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>1.</b> | <b>DE AFHANKELIJKHEID VAN DE EU OP HET VLAK VAN DE ENERGIEVOORZIENING .....</b> | <b>V-3</b>  |
| 1.1.      | HET ENERGIEVERBRUIK.....                                                        | V-3         |
| 1.2.      | DE ENERGIEPRODUCTIE .....                                                       | V-5         |
| 1.3       | ENERGIEAFHANKELIJKHEID VAN DE EU.....                                           | V-6         |
| <b>2.</b> | <b>STEENKOOL .....</b>                                                          | <b>V-8</b>  |
| 2.1.      | EVOLUTIE VAN DE PRODUCTIE .....                                                 | V-8         |
| 2.2.      | PRODUCTIE PER LAND.....                                                         | V-9         |
| 2.2.1.    | Duitsland .....                                                                 | V-9         |
| 2.2.2.    | Verenigd Koninkrijk .....                                                       | V-9         |
| 2.2.3.    | Spanje .....                                                                    | V-9         |
| 2.2.4.    | Frankrijk .....                                                                 | V-9         |
| 2.2.5.    | België .....                                                                    | V-9         |
| 2.2.6.    | De andere landen .....                                                          | V-10        |
| <b>3.</b> | <b>AARDOLIE.....</b>                                                            | <b>V-10</b> |
| 3.1.      | AARDOLIEPRODUCTIE .....                                                         | V-10        |
| 3.2.      | DE INVOER VAN AARDOLIE .....                                                    | V-10        |
| 3.3.      | DE RAFFINAGENIJVERHEID.....                                                     | V-11        |
| <b>4.</b> | <b>AARDGAS .....</b>                                                            | <b>V-12</b> |
| <b>5.</b> | <b>ELEKTRICITEIT.....</b>                                                       | <b>V-12</b> |
| 5.1.      | DE ELEKTRICITEITSPRODUCTIE.....                                                 | V-12        |
| 5.2.      | OORSPRONG VAN DE ELEKTRICITEITSPRODUCTIE.....                                   | V-13        |
| 5.2.1.    | De klassieke thermische energie.....                                            | V-14        |
| 5.2.2.    | Hydro-elektriciteit (= witte steenkool).....                                    | V-14        |
| 5.2.3.    | Kernenergie.....                                                                | V-14        |
| 5.2.4.    | Geothermische energie .....                                                     | V-15        |
| <b>6.</b> | <b>HET ENERGIEBELEID VAN DE EU.....</b>                                         | <b>V-16</b> |

## HOOFDSTUK VI - DE INDUSTRIELE SECTOREN IN DE EU

|           |                                                                         |              |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------|--------------|
|           | Aandeel van de industrie in de economie.....                            | VI-3         |
| <b>1</b>  | <b>DE VOEDINGSINDUSTRIE .....</b>                                       | <b>VI-4</b>  |
| 1.1       | WERKGELEGENHEID .....                                                   | VI-4         |
| 1.2       | PRODUCTIE .....                                                         | VI-5         |
| 1.3       | VERBRUIK .....                                                          | VI-6         |
| 1.4       | BUITENLANDSE HANDEL.....                                                | VI-7         |
| 1.5       | VESTIGINGSPLAATSEN .....                                                | VI-7         |
| <b>2</b>  | <b>DE STAALINDUSTRIE .....</b>                                          | <b>VI-8</b>  |
| 2.1       | STAALBEREIDING .....                                                    | VI-8         |
| 2.1.1.    | Hoogovenproces .....                                                    | V-8          |
| 2.1.2.    | Electrostraalproces .....                                               | V-9          |
| 2.2       | EINDPRODUCTEN .....                                                     | VI-9         |
| 2.3       | GRONDSTOFFENVOORZIENING .....                                           | VI-9         |
| 2.2.1     | IJzererts.....                                                          | VI-9         |
| 2.3.2     | Cokes .....                                                             | VI-10        |
| 2.4.      | STAALPRODUCTIE .....                                                    | VI-11        |
| 2.4.1     | Van de oprichting van de EGKS tot de crisissen van 74/75 en 82/83 ..... | VI-11        |
| 2.4.2     | Reacties van de overheid en de staalnijverheid .....                    | VI-12        |
| 2.4.3     | Recente evolutie.....                                                   | VI-12        |
| 2.5       | BUITENLANDSE HANDEL.....                                                | VI-13        |
| 2.6       | VESTIGINGSPLAATSEN .....                                                | VI-14        |
| 2.6.1     | In het algemeen .....                                                   | VI-14        |
| 2.6.2     | Per land .....                                                          | VI-14        |
| <b>3.</b> | <b>DE NON-FERRO-INDUSTRIE .....</b>                                     | <b>VI-15</b> |
| 3.1       | ALUMINIUM .....                                                         | VI-15        |
| 3.2       | ANDERE NON-FERROMETALEN .....                                           | VI-16        |

|           |                                                  |       |
|-----------|--------------------------------------------------|-------|
| <b>4.</b> | <b>METAALVERWERKENDE NIJVERHEID</b>              | VI-18 |
| 4.1.      | SCHEEPSBOUW                                      | VI-18 |
| 4.2       | AUTO-INDUSTRIE                                   | VI-19 |
| 4.3       | ELEKTRISCHE EN ELEKTRONISCHE TOESTELLEN          | VI-22 |
| 4.3.1     | Belang van de sector                             | VI-22 |
| 4.3.2     | Vitale sector binnen de EU                       | VI-23 |
| 4.4       | MACHINEBOUW                                      | VI-24 |
| 4.4.1     | Productie en werkgelegenheid                     | VI-25 |
| 4.4.2     | De buitenlandse handel                           | VI-25 |
| 4.5       | ANDERE METAALPRODUKTEN                           | VI-25 |
| <b>5.</b> | <b>INDUSTRIE VAN DE NIET-METALEN DELFSTOFFEN</b> | VI-27 |
| 5.1       | BESCHRIJVING VAN DE SECTOR                       | VI-27 |
| 5.2       | BELANG VAN DE SECTOR                             | VI-28 |
| <b>6.</b> | <b>DE TEXTIELINDUSTRIE</b>                       | VI-29 |
| 6.1       | BELANG VAN DE SECTOR                             | VI-29 |
| 6.2       | CRISIS IN DE SECTOR                              | VI-30 |
| 6.3       | VESTIGINGSPLAATSEN                               | VI-30 |
| <b>7.</b> | <b>DE CHEMISCHE INDUSTRIE</b>                    | VI-31 |
| 7.1       | CHEMISCHE SECTOREN                               | VI-31 |
| 7.1.1     | De basischemie bestaat uit                       | VI-31 |
| 7.1.2     | Parachemie                                       | VI-32 |
| 7.1.3     | Harsen en hun verwerking in kunststof en rubber  | VI-32 |
| 7.2       | PRODUCTIE VAN DE CHEMISCHE INDUSTRIE             | VI-32 |
| 7.3       | VESTIGINGSPLAATSEN                               | VI-34 |
| 7.3.1     | Over het algemeen                                | VI-34 |
| 7.3.2     | Per land                                         | VI-35 |

## HOOFDSTUK VII - DE HAVENS VAN DE EUROPESE UNIE

|           |                                               |              |
|-----------|-----------------------------------------------|--------------|
| <b>1.</b> | <b>INLEIDING .....</b>                        | <b>VII-3</b> |
| <b>2.</b> | <b>VORMEN VAN ZEEVERVOER.....</b>             | <b>VII-3</b> |
| <b>3.</b> | <b>EIGENSCHAPPEN VAN HET ZEEVERVOER .....</b> | <b>VII-4</b> |
| 3.1       | EVOLUTIE.....                                 | VII-4        |
| 3.2       | DE EU-VLOOT .....                             | VII-4        |
|           | De grote Europese havens.....                 | VII-5        |
| <b>4.</b> | <b>DE BELANGRIJKSTE HAVENS .....</b>          | <b>VII-6</b> |
| 4.1       | ROTTERDAM.....                                | VII-6        |
| 4.2       | ANTWERPEN .....                               | VII-6        |
| 4.3       | MARSEILLE .....                               | VII-8        |
| 4.4       | DE ANDERE EU-HAVENS.....                      | VII-8        |
| 4.5       | DE ANDERE BELGISCHE HAVENS .....              | VII-9        |
| 4.5.1     | Zeebrugge .....                               | VII-9        |
| 4.5.2     | Gent .....                                    | VII-10       |
| 4.5.3     | De andere havens .....                        | VII-11       |

## HOOFDSTUK VIII - HET VERVOER IN DE EU

|          |                                                                                                           |         |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1.       | INLEIDING .....                                                                                           | VIII-3  |
| 2.       | TELECOMMUNICATIE .....                                                                                    | VIII-3  |
| 3.       | ENERGIETRANSPORT .....                                                                                    | VIII-4  |
| 4.       | LUCHTVERVOER.....                                                                                         | VIII-5  |
| 4.1.     | HET EUROPESE LUCHTVERVOER KENDE NA DE<br>TWEDE WERELDOORLOG EEN HOGE VLUCHT .....                         | VIII-5  |
| 4.2.     | HET EUROPA VAN DE "15" NEEMT ONGEVEER EEN<br>DERDE VAN HET WERELDLUCHTVERKEER VOOR<br>ZIJN REKENING ..... | VIII-5  |
| 5.       | HET CONTINENTAAL VERKEER.....                                                                             | VIII-6  |
| 5.1.     | DE OMVANG VAN DE NETTEN .....                                                                             | VIII-6  |
| 5.1.1.   | De weg .....                                                                                              | VIII-6  |
| 5.1.2.   | Het spoor. ....                                                                                           | VIII-7  |
| 5.1.3.   | De waterweg.....                                                                                          | VIII-8  |
| 5.2.     | KENMERKEN.....                                                                                            | VIII-9  |
| 5.2.1.   | De dichtheid .....                                                                                        | VIII-9  |
| 5.2.2.   | De netstructuur .....                                                                                     | VIII-10 |
| 5.2.3.   | Druk verkeer .....                                                                                        | VIII-10 |
| 5.2.3.1. | <i>Het goederenvervoer</i> .....                                                                          | VIII-10 |
| 5.2.3.2. | <i>Het reizigersverkeer</i> .....                                                                         | VIII-11 |
| 5.2.4.   | Beconcurreren de verschillende vervoerwijzen elkaar of vullen ze<br>elkaar aan ?.....                     | VIII-11 |
| 5.3.     | DE RIJN .....                                                                                             | VIII-12 |
| 6.       | HET VERVOERBELEID VAN DE EU .....                                                                         | VIII-13 |